

A rendezvény támogatói:

VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
TATA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
VASZARY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA, TATA
BRINGÓHINTÓ KKT.
NAPVILÁG ALAPÍTVÁNY

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun/Csongrád: TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)

Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)

Békés/Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Bercsényi Miklós Gimnázium, Törökszentmiklós)

Borsod-Abaúj-Zemplén: KLAJ SÁNDORNÉ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)

Budapest: Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)

Dél-Pest: NAGY MÁRTA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)

Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)

Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)

Fejér/Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

Hajdú-Bihar: VARGÁNÉ VÁRSZEGI CSILLA (Gönczy Pál Általános Iskola, Hajdúszoboszló)

Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)

Komárom-Esztergom/Győr-Moson-Sopron: GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA
(Fekete Lajos Általános Iskola, Tardos)

Pest megye - kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)

Pest megye - nyugat: VETLÉNYI DÁVID (Baár-Madas Református Gimnázium, Budapest)

Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)

Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA

(Kertvárosi Általános Iskola Eötvös József Székhelyiskola, Zalaegerszeg)

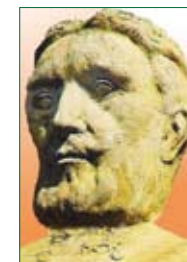
„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2013. Országos döntő 6. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Dr. HOFFMANN RÓZSA köznevelésért felelős államtitkár
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:

PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

FERENCZY NOÉMI középiskolai tanár
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik mesterember készít hordókat?
(A) *pintér* (B) *sintér* (C) *kádár* (D) *bodnár* (E) *timár*
- Három szótagos összetett szavakat gyűjtöttünk, de magánhangzók nélkül írtuk le őket. Azokat válasszátok ki, amelyeknek mindegyik magánhangzója lehet hosszú!
(A) *t...zh...ny...* (B) *sz...lv...d...*
(C) *m...rf...ldk...* (D) *sz...nm...v...sz* (E) *...l...l...ny*
- Ki vagy mi a *kapca*?
(A) *útonálló* (B) *bakancsféle cipő* (C) *egykezes kis kapa*
(D) *pálinkás pohárka* (E) *zokniként használt, lábra tekerhető vászoncsík*
- Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyeknek a belsejébe, a kipontozott helyre ha egy **testrés**z nevét írjuk, akkor értelmes szót kapunk! (Például: f...adalom > **forr**adalom) Figyelem! A pontok száma megfelel a hiányzó betűk számának! A kétjegyű mássalhangzókat két pont jelöli!
(A) *próba...ke* (B) *mi...zna* (C) *s...end* (D) *...rány* (E) *...epel*
- Jókai Mór *A barátfalvi lévita* című művéből idézünk: „Hogyan? A báró úr magyar ember, s nem tud *deákul*?” Hogyan nem tud a báró úr?
(A) *diáknyelven – azaz nem ismeri a fiatalok újfajta beszédmódját*
(B) *deáknyelven – azaz nem tud olvasni, nem ismeri a betűket*
(C) *magyarul* (D) *németül* (E) *latinul*
- Elé egy, mögé egy! Mely szavakat lehet elöl és hátul is kiegészíteni egy-egy betűvel úgy, hogy egy magyar lánynevet kapjunk?
(A) ÁRT (B) ÉK (C) BŐ (D) ÍME (E) RÉ
- Magyar foglalkozásneveket írtunk le görög betűkkel. Mivel néhány görög betű nagyon hasonlít a magyarra, könnyen megfejtethetitek őket. A betűk azonosítása után jelöljétek meg azoknak a szavaknak a betűjelét, amelyek szintén foglalkozásnevek! *κατονα, κερτης, ερδης, βολτι ελαδω, τακαριτω, πικ*
(A) *τηρικητης* (B) *πλωτα* (C) *ταπλω* (D) *καλοδα* (E) *κηρης*
- Szavak mássalhangzóit adtuk meg. Összesen hány különféle szót lehet alkotni, ha a pont helyére csak **hosszú magánhangzót** írhatunk? Gyűjtsetek össze minél többet, majd jelöljétek meg az igaz állításokat! *CS . R, GY . R, SZ . R*
(A) *Kevesebb mint 11 ilyen szó létezik.* (B) *11-nél több ilyen szó is létezik.*
(C) *A szavak közt legalább öt ige.* (D) *Melléknevet is találunk köztük.*
(E) *A legkevesebb szót a CS . R esetében lehet létrehozni.*

- Összetettszó-lánc. Összetett szavakat fűztünk tovább újabb utótagok hozzáillesztésével. Mely szavak kerülhetnek a szólánc **hetedik** helyére, ha természetesen két egymás mellett álló szónak valóban létező, értelmes összetett szót kell alkotnia? *VIRÁG – MÉZ – ÉDES – ANYA – FÖLD – 6. – 7.*
(A) *HENGER* (B) *LAP* (C) *IDŐ* (D) *VÉDŐ* (E) *VILLÁM*
- Olyan szavak meghatározását közöljük, amelyekben **ngy** betűkapcsolat van. A szavak megtalálása után olvassátok össze az első betűket! Mely megállapítások igazak erre a szóra? **1.** ellenszolgáltatás nélkül **2.** ócska ruhadarab **3.** menyasszonyok ruha- és fehéreneműből álló hozománya **4.** Isten hírnöke
(A) *vegyes hangrendű* (B) *jelentése: füzet* (C) *csak zöngés hangokból áll*
(D) *ha mássalhangzóit felcseréljük, újabb értelmes szót kapunk*
(E) *ha a szó elé egy mássalhangzót írunk, értelmes szót kapunk*
- Azokat a szópárokat jelöljétek be, amelyeknek mindkét tagja helyesen írt felszólító módú ige! (A) *hagyj, higgy* (B) *folyjon, higgyen*
(C) *hozd, oldd* (D) *nyitsd, bontsd* (E) *lőj, fessd*
- Hányast kapott Tutajos, illetve Bütyök év végén számtanból?
(A) *mindketten egyest* (B) *mindketten ötöst*
(C) *Tutajos négyest, Bütyök ötöst* (D) *Tutajos ötöst, Bütyök négyest*
(E) *Tutajos hármast, Bütyök ötöst*
- Oda-vissza értelmes, hárombetűs szavak meghatározását közöljük. Ha megfejtettétek őket, olvassátok össze a középső betűket! Mit jelent az így kapott szó?
1. oda: *könyörgés*, vissza: *vonatkozó névmás*
2. oda: *testnedv*, vissza: *kikötő*
3. oda: *nem mögé*, vissza: *tárgy keskeny széle*
4. oda: *tesz*, helyez, vissza: *végtag*
(A) *ostoba* (B) *ügyetlen* (C) *elgondolkozó* (D) *semmirekellő* (E) *puhány*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Egy napon a *fák társadalma megelegelte, hogy az emberek évszázadok óta irják, pusztítják őket és velük együtt a természetet is. Midőn egy tiszta szívű, de zabolátlan fiúcska, Ákos már a harmadik friss hajtást tépte le az öreg tölgyről, miközben ágain fölfelé kapaszkodott, hirtelen úgy érezte, mintha vasmarkok ragadnák meg. Szörnyen megijedt, amikor látta, hogy a tölgyfa ágai elevenedtek hús-vér karokká! A fa törzsének görccsei haragos arccá formálódtak, és így vált elevenné a többi fa is körös-körül. A tölgy szigorúan, mégis jóságos melegséggel a hangjában megszólalt: – Ne félj, te kis fiúcska, nem azért fogtunk meg, hogy bántsunk, hanem azért, hogy elvidd üzenetünket az embereknek... Fogalmazzátok meg 10-15 mondatban, mit üzenhettek a fák Ákos által az embereknek!*